

Projekt z dnia 2.11.2016 r.

U S T A W A

z dnia .....

o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa:

1) warunki oferowania, sprzedaży i realizacji imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także za granicą, jeżeli umowy z podróżnymi są zawierane przez podmioty mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) zasady funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 2. Zawieranie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w imieniu przedsiębiorcy zagranicznego nieposiadającego siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej umów z podróżnymi o udział w imprezie turystycznej lub ułatwianie nabywania powiązanych usług turystycznych jest dopuszczalne, jeżeli przedsiębiorca ten prowadzi w tym zakresie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą w formie oddziału na warunkach określonych w niniejszej ustawie oraz ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.²⁾).

Art. 3. Zadania marszałka województwa, o których mowa w niniejszej ustawie, są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

Art. 4. Ustawy nie stosuje się do:

---

1) Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, zmieniając rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE oraz uchylając dyrektywę Rady 90/314/EWG Dz. Urz. UE L 326/1 z dnia 11.12.2015 r., str. 1.

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 872, 978, 1197, 1268, 1272, 1618, 1649, 1688, 1712, 1844 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 65, 352, 868, 903, 960, 1165, 1228 i 1579.

1) imprez turystycznych oraz powiązanych usług turystycznych, które są oferowane oraz których zamawianie jest ułatwiane okazjonalnie, na zasadach niekomercyjnych i wyłącznie ograniczonej liczbie podróżnych;

2) imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych nabywanych na podstawie umowy ogólnej o zorganizowanie podróży służbowej zawieranej pomiędzy przedsiębiorcą a inną osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej działającą w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu na rzecz osób zatrudnionych przez te podmioty.

Art. 5. Przez użyte w ustawie określenia należy rozumieć:

1) usługa turystyczna - przewóz pasażerów, zakwaterowanie w celach innych niż pobytowe, które nie jest nieodłącznym elementem przewozu pasażerów, wynajem pojazdów samochodowych, innych pojazdów silnikowych oraz każda inna usługa świadczona podróżnym;

2) impreza turystyczna - trwające ponad 24 godziny lub obejmujące nocleg połączenie co najmniej dwóch różnych rodzajów usług turystycznych, a także które w przypadku połączenia innej usługi świadczonej podróżnym z jedną usługą turystyczną w postaci przewozu pasażerów albo zakwaterowania w celach innych niż pobytowe, które nie jest nieodłącznym elementem przewozu pasażerów albo wynajmu pojazdów samochodowych, innych pojazdów silnikowych, motocykli, muszą stanowić istotny element tego połączenia, nabyte przed rozpoczęciem realizacji pozostałej usługi turystycznej;

3) umowa o udział w imprezie turystycznej - umowa dotycząca imprezy turystycznej jako całości lub, jeżeli impreza turystyczna jest realizowana na podstawie odrębnych umów, wszystkie umowy dotyczące odrębnych usług turystycznych objętych imprezą turystyczną;

4) rozpoczęcie imprezy turystycznej - rozpoczęcie wykonywania usług turystycznych objętych imprezą turystyczną;

5) powiązane usługi turystyczne - co najmniej dwa różne rodzaje usług turystycznych nabyte na potrzeby tej samej podróży lub tych samych wakacji, niestanowiące imprezy turystycznej, dla których zawierane są odrębne umowy z poszczególnymi dostawcami usług turystycznych, jeżeli przedsiębiorca, który wykonuje tę działalność ułatwia podróżnym:

a) przy okazji jednej wizyty lub jednego kontaktu z jego punktem sprzedaży dokonanie odrębnego wyboru i odrębnej płatności za każdą usługę turystyczną, lub

b) nabycie co najmniej jednej dodatkowej usługi turystycznej od innego przedsiębiorcy, jeżeli umowa z takim innym przedsiębiorcą zostanie zawarta najpóźniej 24 godziny po potwierdzeniu rezerwacji pierwszej usługi turystycznej;

6) podróżny - każda osoba, która chce zawrzeć umowę lub jest uprawniona do podróżowania na podstawie umowy zawartej w zakresie stosowania niniejszej ustawy;

7) przedsiębiorca - osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, niezależnie od tego, czy jest to podmiot publiczny czy prywatny, która działa – w tym również za pośrednictwem każdej innej osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz – w celach związanych z jej działalnością gospodarczą lub zawodową, w związku z umowami objętymi zakresem niniejszej ustawy, występując w charakterze organizatora turystyki, agenta turystycznego, podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych lub w charakterze dostawcy usług turystycznych;

8) organizator turystyki - przedsiębiorca, który tworzy i sprzedaje lub oferuje do sprzedaży imprezy turystyczne, bezpośrednio lub za pośrednictwem innego przedsiębiorcy bądź razem z innym przedsiębiorcą, lub też przedsiębiorca, który przekazuje dane podróżnego innemu przedsiębiorcy zgodnie z art. 6 pkt 2 lit. e;

9) agent turystyczny - przedsiębiorca inny niż organizator turystyki, który sprzedaje lub oferuje do sprzedaży imprezy turystyczne utworzone przez organizatora turystyki;

10) trwałe nośnik - materiał lub urządzenie służące do przechowywania i odczytywania informacji przekazywanych podróżnemu lub przedsiębiorcy, umożliwiające dostęp do nich w przyszłości przez okres odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i pozwalający na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci;

11) punkt sprzedaży - miejsce prowadzenia działalności agenta turystycznego, ruchome lub stałe, jak również internetowe strony sprzedaży agenta turystycznego lub podobne punkty sprzedaży online, z uwzględnieniem przypadków, gdy internetowe strony sprzedaży agenta turystycznego lub punkty sprzedaży online przedstawiane są podróżnym jako jeden punkt obsługi, w tym usługa dostępna telefonicznie;

12) powrót do kraju - powrót podróżnego do miejsca rozpoczęcia podróży lub do innego miejsca uzgodnionego przez strony umowy;

13) turystyczny rachunek powierniczy - należący do organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego rachunek powierniczy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm³) służący gromadzeniu środków pieniężnych wpłacanych przez podróżnych;

14) zabezpieczenie finansowe - umowa ubezpieczenia na rzecz podróżnych, gwarancja bankowa lub gwarancja ubezpieczeniowa, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a i b.

Art. 6. Impreza turystyczna powstaje gdy:

1) usługi te zostały połączone przez jednego przedsiębiorcę, w tym również na prośbę podróżnego lub zgodnie z jego wyborem, przed zawarciem jednej umowy na wszystkie usługi; lub

2) niezależnie od tego, czy zawarto odrębne umowy z dostawcami poszczególnych usług turystycznych, usługi te:

a) są nabywane w jednym punkcie sprzedaży i zostały wybrane, zanim podróżny zgodził się dokonać zapłaty, lub

b) są oferowane lub sprzedawane po cenie obejmującej wszystkie usługi lub po cenie całkowitej, lub gdy jedną z tych cen obciążony jest nabywca, lub

c) są reklamowane lub sprzedawane przy użyciu określenia: „impresza turystyczna” lub podobnego określenia, lub

d) są łączone po zawarciu umowy, na podstawie której przedsiębiorca uprawnia podróżnego do dokonania wyboru spośród różnych rodzajów usług turystycznych, lub

e) są nabywane od odrębnych przedsiębiorców za pośrednictwem powiązanych procesów rezerwacji online, podczas których imię i nazwisko podróżnego, szczegóły płatności oraz adres poczty elektronicznej podróżnego są przekazywane przez przedsiębiorcę, z którym zawarta została pierwsza umowa, innemu przedsiębiorcy lub innym przedsiębiorcom, a umowa z tym innym przedsiębiorcą lub innymi przedsiębiorcami zostanie zawarta najpóźniej 24 godziny po potwierdzeniu rezerwacji pierwszej usługi turystycznej.

Art. 7. Powiązanie usług turystycznych następuje w przypadku nabycia:

---

3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2015 r. poz. 559, 978, 1166, 1223, 1260, 1311, 1348, 1357, 1634, 1830, 1864 oraz z 2016 r. poz. 615, 904, 996, 1177, 1579.

1) więcej niż jednego rodzaju usług turystycznych, w postaci przewozu pasażerów albo zakwaterowania w celach innych niż pobytowe, które nie jest nieodłącznym elementem przewozu pasażerów albo wynajmu pojazdów samochodowych, innych pojazdów silnikowych, motocykli; albo

2) co najmniej jednego rodzaju usług turystycznych, o których mowa w pkt 1, oraz jednej lub więcej innych usług turystycznych jeżeli stanowią one znaczną część łącznej wartości usług i są reklamowane jako istotny element podróży lub wakacji i stanowią istotny element podróży lub wakacji.

Rozdział 2

Organizatorzy turystyki, agenci turystyczni oraz podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych

Art. 8. 1. Do działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej dotyczące działalności regulowanej. Działalność ta wymaga uzyskania wpisu w rejestrze organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, zwanym dalej "rejestrem".

2. Przepisów dotyczących działalności, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się do działalności agentów turystycznych, o których mowa w art. 5 pkt 9.

3. Do zadań wykonywanych przez marszałka województwa związanych z prowadzeniem rejestru stosuje się odpowiednio przepisy zawarte w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej dotyczące organów prowadzących rejestry działalności regulowanej.

Art. 9. 1. Organizatorzy turystyki oraz podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych są obowiązane spełniać następujące warunki:

1) zapewnić podróżnym na wypadek swojej niewypłacalności: pokrycie kosztów powrotu do kraju, obejmujących w szczególności koszty transportu, zakwaterowania, transferów, w tym także koszty poniesione przez podróżnych, w wypadku gdy organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, wbrew obowiązkowi, nie zapewnia tego powrotu, a także zapewnić podróżnym zwrot wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub każdą usługę opłaconą podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych, w wypadku gdy z przyczyn

dotyczących organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz osób, które działają w ich imieniu, impreza turystyczna lub każda usługa opłacona podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych nie została lub nie zostanie zrealizowana, a także zapewnić podróżnym zwrot części wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną odpowiadającą części imprezy turystycznej lub każdą usługę opłaconą podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych odpowiadającą części usługi, która nie została lub nie zostanie zrealizowana z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz osób, które działają w ich imieniu, przez:

- a) zawarcie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, lub
- b) zawarcie umowy ubezpieczenia na rzecz podróżnych, lub
- c) zawarcie z bankiem umowy o rachunek powierniczy i przyjmowanie wpłat podróżnych wyłącznie na turystyczny rachunek powierniczy, jeżeli świadczy imprezy turystyczne lub wykonuje powiązane usługi turystyczne wyłącznie na terenie kraju,
- d) dokonywanie terminowych wpłat składki w należnej wysokości do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 5;

2) składać marszałkowi województwa oryginały lub potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie kolejnych gwarancji lub umów, o których mowa w pkt 1 lit. a-c, nie później niż 14 dni przed upływem terminu obowiązywania umowy lub gwarancji poprzedniej; przedsiębiorcy zaprzestający działalności lub zawieszający działalność są zwolnieni z tego obowiązku, jeżeli zawiadomią marszałka województwa o zaprzestaniu lub zawieszeniu działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych;

- 3) prowadzić wykaz zawartych:
  - a) umów o udział w imprezie turystycznej,
  - b) umów zawartych przez podróżnego w ramach ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych- zwany dalej „wykazem umów”;
- 4) składać terminowo do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego deklaracje, zawierające:

a) wyliczenie wysokości należnych składek do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego,

b) liczbę i rodzaj zawartych umów, o których mowa w pkt 3 oraz liczbę podróży objętych umowami zawartymi w danym miesiącu,

c) informacje o zabezpieczeniach finansowych, o których mowa w pkt 1 lit. a-c, oraz o podmiotach ich udzielających, do których mogą być składane roszczenia w okresie, za jaki jest składana deklaracja,

d) informację na temat liczby podróży, w przypadku których składka została już wniesiona do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, a impreza turystyczna lub powiązana usługa turystyczna została odwołana przez organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja usług była uzależniona od liczby zgłoszeń, a także w przypadku rozwiązania umowy lub odstąpienia od umowy przez podróżnego;

5) realizować obowiązki informacyjne, o których mowa w załącznikach do niniejszej ustawy, a w przypadku podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych dodatkowo udzielać podróżnemu następujących informacji dotyczących:

a) objęcia ochroną na wypadek niewypłacalności,

b) wyłącznej odpowiedzialności za należyte, zgodne z umową wykonanie swojej usługi przez każdego usługodawcę z osobna,

c) braku zastosowania do powiązanych usług turystycznych tych przepisów niniejszej ustawy, które dotyczą wyłącznie imprez turystycznych.

2. W wypadku przedsiębiorcy zagranicznego nieposiadającego siedziby na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej, a prowadzącego taką działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ust. 1 pkt 1- 4 stosuje się bezpośrednio.

3. Organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, który w ramach wykonywanej działalności jednocześnie działa jako agent turystyczny, jest obowiązany:

1) wykonywać działalność tylko na rzecz organizatorów turystyki wpisanych do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych lub wykazu zgłoszeń dotyczących organizowania imprez turystycznych lub ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych przez przedsiębiorców zagranicznych, o których mowa w art. 21 ust. 3;

2) w umowie zawieranej z podróżnym wskazywać jednoznacznie właściwego organizatora turystyki, którego reprezentuje;

3) działać na podstawie ważnej umowy agencyjnej;

4) realizować obowiązki informacyjne, o których mowa w załącznikach do niniejszej ustawy.

4. Obowiązki wymienione w ust. 1-3 dotyczą całego okresu wykonywania działalności.

5. Obowiązki, o których mowa w ust. 3, stosuje się również do przedsiębiorcy działającego wyłącznie jako agent turystyczny.

6. Wykaz umów zawiera następujące dane:

1) numer rezerwacji;

2) termin zawarcia umowy;

3) termin imprezy turystycznej/wykonania usługi (w ramach powiązanych usług turystycznych);

4) liczbę osób objętych umową;

5) cenę usług objętych umową;

6) miejsce lub trasę wykonania umowy;

7) rodzaj środka transportu (jeśli dotyczy);

8) terminy i wysokość faktycznie dokonanych przedpłat;

9) termin i wysokość zwrotu wpłat podróżnemu w przypadku rozwiązania umowy.

7. Wykaz umów może być prowadzony w postaci elektronicznej.

8. Marszałek województwa i minister właściwy do spraw turystyki, w trybie kontroli, mają prawo dostępu do danych zawartych w wykazie umów.

9. Na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego udostępnia się dane zawarte w wykazie umów, bez wskazywania danych identyfikujących podróźnych. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny jest uprawniony do przetwarzania danych zawartych w wykazie umów, w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 10. 1. Stronami umowy o turystyczny rachunek powierniczy, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. c, są organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz bank.

2. Bank prowadzący turystyczny rachunek powierniczy ewidencjonuje wpłaty i wypłaty odrębnie dla każdej umowy o udział w imprezie turystycznej lub usługi opłaconej podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych. Na żądanie podróźnego, bank informuje go o dokonanych przez organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych wypłatach środków wpłaconych przez podróźnego.

3. W razie rozwiązania umowy turystycznego rachunku powierniczego bank prowadzący rachunek zwraca podróźnym środki znajdujące się na tym rachunku.

4. Bank wypłaca podróźnemu środki wpłacone na turystyczny rachunek powierniczy:

1) do wysokości kwoty określonej w umowie o udział w imprezie turystycznej lub wartości usługi opłaconej podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych, na podstawie dyspozycji organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych lub podróźnego. Dyspozycja podróźnego składana jest wraz z dodatkowym oświadczeniem o rozwiązaniu lub odstąpieniu od umowy o udział w imprezie turystycznej lub usłudze opłaconej podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych; lub

2) na podstawie zgodnego oświadczenia organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz podróźnego; lub

3) na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu.

5. Środki wpłacone przez podróźnych na turystyczny rachunek powierniczy objęte są ochroną, o której mowa w art. 59 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe od dnia zawarcia umowy o udział w imprezie turystycznej lub opłacenia usług turystycznych podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych.

6. Minister właściwy do spraw turystyki określi, w drodze rozporządzenia, wzory formularzy gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej oraz umowy ubezpieczenia na rzecz podróżnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a i b, kierując się potrzebą uwzględnienia wszystkich niezbędnych elementów umowy.

Rozdział 3

Niewypłacalność organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych

Art. 11 . 1. W przypadku niewypłacalności organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych przekazuje właściwemu marszałkowi województwa:

1) oświadczenie następującej treści: „Oświadczam, że z powodu niewypłacalności nie jestem w stanie wywiązać się z umów, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych. zawartych z podróżnymi w okresie od dnia ... do dnia ... lub zapewnić pokrycia kosztów powrotu podróżnych do kraju lub zapewnić podróżnym zwrotu wpłat lub ich części wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne stosownie do przepisu art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.”;

2) wykaz umów ograniczony do umów, które nie zostały lub nie zostaną zrealizowane; do wykazu umów dołącza się informację zawierającą imiona i nazwiska oraz numery telefonów kontaktowych podróżnych objętych tymi umowami.

2. W przypadku braku możliwości uzyskania oświadczenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, marszałek województwa wydaje dyspozycję wypłaty środków z zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a, b i d, bez uzyskania tego oświadczenia, jeżeli okoliczności w oczywisty sposób wskazują, że organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych nie jest w stanie wywiązać się z umów zawartych z podróżnymi oraz zapewnić pokrycia kosztów powrotu podróżnych do kraju lub zapewnić podróżnym zwrotu wpłat lub ich części wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne, które nie zostały lub nie zostaną zrealizowane.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1, marszałek województwa niezwłocznie przekazuje podmiotowi udzielającemu zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b.

4. Treść gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej lub umowy ubezpieczenia na rzecz podróżnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, obejmuje upoważnienie dla marszałka województwa lub wskazanej przez niego jednostki do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju.

5. Marszałek województwa jest uprawniony do występowania na rzecz podróżnych w sprawach wypłaty środków z tytułu gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej lub umowy ubezpieczenia na rzecz podróżnych, na zasadach określonych w treści tych umów, a także w sprawach wypłaty środków z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego.

Art. 12. W przypadku niewypłacalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych marszałek województwa lub wskazana przez niego jednostka upoważniona do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju, o której mowa w art. 11 ust. 4, prowadzi działania związane z organizacją powrotu podróżnych do kraju, jeżeli organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, wbrew obowiązkowi, nie zapewnia tego powrotu.

Art. 13. Podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, po otrzymaniu każdorazowej dyspozycji marszałka województwa lub wskazanej przez niego jednostki upoważnionej do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju, o której mowa w art. 11 ust. 4, bezwarunkowo, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania dyspozycji, przekazuje wnioskowaną zaliczkę na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju. Marszałek województwa przedstawia podmiotowi udzielającemu zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, pisemne rozliczenie otrzymanej zaliczki w terminie 60 dni od dnia otrzymania wypłaty pod rygorem obowiązku zwrotu zaliczki.

Art. 14. Podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, lub właściwy marszałek województwa, po uprzednich uzgodnieniach między nimi w każdym przypadku niewypłacalności organizatora turystyki lub podmiotu

ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, przyjmuje zgłoszenia od podróżnych, którzy nie otrzymali:

1) zwrotu wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne, w wypadku gdy impreza turystyczna lub powiązane usługi turystyczne nie zostały lub nie zostaną zrealizowane,

2) zwrotu części wpłat wniesionych tytułem zapłaty za imprezę turystyczną lub powiązane usługi turystyczne odpowiadające części imprezy turystycznej lub powiązanych usług turystycznych, które nie zostały lub nie zostaną zrealizowane,

3) zwrotu kosztów powrotu do kraju, w przypadku samodzielnej organizacji tego powrotu przez podróżnych

- z przyczyn dotyczących organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych lub osób, które działają w ich imieniu.

Art. 15. Zgłoszenie, o którym mowa w art. 14, zawiera imiona i nazwiska oraz adresy do korespondencji wszystkich podróżnych poszkodowanych w wyniku niewykonania w całości lub w części zobowiązań wynikających z umowy. Do zgłoszenia dołącza się:

1) kopię umowy o udział w imprezie turystycznej lub powiązanych usługach turystycznych zawartej między podróżnym a organizatorem turystyki lub podmiotem ułatwiającym nabywanie powiązanych usług turystycznych;

2) kopię dowodu wpłaty na rzecz podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych lub organizatora turystyki należności za usługi turystyczne, lub imprezę turystyczną określoną w umowie;

3) oświadczenie podróżnego stwierdzające niewykonanie przez organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych zobowiązań umownych o określonej wartości;

4) oświadczenie podróżnego zawierające wskazanie rachunku bankowego, na który ma nastąpić wypłata środków z zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a, b lub d, albo wskazanie innego sposobu wypłaty z tego zabezpieczenia.

Art. 16. W przypadku gdy zgłoszenia, o których mowa w art. 14, przyjmuje marszałek województwa, przekazuje on niezwłocznie te zgłoszenia podmiotowi, który udzielił

organizatorowi turystyki lub podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, w celu wyliczenia należnych podróżnym kwot zwrotu wniesionych przez nich wpłat, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1.

Art. 17. Podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia podróznego, dokonuje jego weryfikacji pod względem zgodności z wymaganiami określonymi w art. 15 oraz ze stanem faktycznym i przekazuje właściwemu marszałkowi województwa informację o szczegółowych wyliczeniach kwoty należnej podróżnemu albo informację o nieuwzględnieniu danego zgłoszenia w całości lub w części wraz ze wskazaniem przyczyny. W przypadku konieczności przeprowadzenia dodatkowego postępowania wyjaśniającego termin przekazania informacji marszałkowi województwa ulega przedłużeniu, nie dłużej jednak niż do 90 dni od dnia otrzymania zgłoszenia podróznego.

Art. 18. Po otrzymaniu dokonanego przez podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, szczegółowego wyliczenia kwot należnych poszkodowanym podróżnym marszałek województwa wydaje dyspozycję wypłaty środków, a podmiot udzielający zabezpieczenia finansowego dokonuje wypłat należnych kwot bezpośrednio poszkodowanym podróżnym, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania dyspozycji.

Art. 19. W przypadku gdy zabezpieczenia finansowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, okażą się niewystarczające na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju, podmiot udzielający tych zabezpieczeń niezwłocznie informuje o tym fakcie właściwego marszałka województwa oraz Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny.

2. Marszałek województwa lub wskazana przez niego jednostka upoważniona do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju, o której mowa w art. 11 ust. 4, występuje do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego o wypłatę środków z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, w przypadku gdy zabezpieczenia finansowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, okażą się niewystarczające na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1.

3. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny niezwłocznie wypłaca marszałkowi województwa lub wskazanej przez niego jednostce upoważnionej do wydawania dyspozycji wypłaty zaliczki na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju, środki z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o których mowa w ust. 2, w zakresie niezbędnym do realizacji zadania określonego w art. 12. Marszałek województwa przedstawia Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu pisemne rozliczenie środków z Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego w terminie 60 dni od dnia otrzymania wypłaty pod rygorem obowiązku zwrotu środków.

4. W przypadku gdy zabezpieczenia finansowe, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, okażą się niewystarczające na dokonanie podróżnym zwrotu wpłat, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, podmiot udzielający tych zabezpieczeń, niezwłocznie po dokonaniu weryfikacji zgłoszeń podróżnych, przekazuje właściwemu marszałkowi województwa zgłoszenia zebrane od podróżnych, którzy nie otrzymali całości zwrotu wpłat, wraz z informacją dotyczącą wysokości wypłaconych tym podróżnym kwot z zabezpieczeń finansowych oraz z wyliczeniem kwot, których zabrakło na zwrot wpłat w stosunku do każdego podróżnego. Podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, przekazuje informacje o tych zgłoszeniach do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

5. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, niezwłocznie po otrzymaniu dyspozycji właściwego marszałka województwa, wypłaca należne podróżnym środki zgodnie z otrzymaną dyspozycją, o czym informuje właściwego marszałka województwa oraz podmiot udzielający zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b.

6. W przypadku gdy zabezpieczenie finansowe, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. c, okaże się niewystarczające na pokrycie kosztów powrotu podróżnych do kraju lub na dokonanie podróżnym zwrotu wpłat, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, podróżny niezwłocznie informuje o tym właściwego marszałka województwa. Do wypłaty środków stosuje się odpowiednio ust. 2, 4 i 5.

Rozdział 4

Rejestr Organizatorów Turystyki i Podmiotów Ułatwiających Nabywanie Powiązanych Usług Turystycznych

Art. 20. 1. Organem właściwym do prowadzenia rejestru jest marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorcy, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego, który utworzył oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, organem właściwym do prowadzenia rejestru jest marszałek województwa właściwy ze względu na siedzibę oddziału.

2. Minister właściwy do spraw turystyki prowadzi centralny punkt kontaktowy ułatwiający współpracę administracyjną i sprawowanie nadzoru nad organizatorami turystyki i podmiotami ułatwiającymi nabywanie powiązanych usług turystycznych, którzy prowadzą działalność w różnych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

3. Wpisu do rejestru dokonuje się na wniosek przedsiębiorcy, zawierający następujące dane:

- 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną - adres zamieszkania;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) lub PESEL (jeśli dotyczy);
- 3) określenie rodzaju działalności;
- 4) określenie zakresu terytorialnego wykonywanej działalności;
- 5) określenie terminów i wysokości pobieranych przedpłat;
- 6) wskazanie głównego miejsca wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru oraz oddziałów;
- 7) adres e-mail (jeśli posiada);
- 8) numer telefonu (jeśli posiada).

4. Do wniosku przedsiębiorca dołącza poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię lub oryginał gwarancji lub umowy, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, oraz oświadczenie następującej treści:

"Oświadczam, że:

1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych są kompletne i zgodne z prawdą;

2) znane mi są i spełniam warunki wykonywania działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych, określone w ustawie z dnia ..... o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych."

5. Oświadczenie zawiera również:

1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres;

2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;

3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

6. Przedsiębiorca zamierzający wykonywać usługi wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wszelkie wpłaty podróży tytułem wynagrodzenia za wykonane usługi przyjmować na turystyczny rachunek powierniczy, składa, zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. c, oświadczenie następującej treści: "Oświadczam, że imprezy turystyczne i powiązane usługi turystyczne będę wykonywał wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wszelkie wpłaty podróży tytułem wynagrodzenia za wykonane usługi będę przyjmował wyłącznie na turystyczny rachunek powierniczy."

7. Wpis do rejestru obejmuje dane określone w ust. 3, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adres siedziby.

8. Rejestr jest jawny.

9. Rejestr może być prowadzony w systemie teleinformatycznym.

10. Minister właściwy do spraw turystyki określi wzór wniosku o wykreślenie z rejestru, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114 oraz z 2016 r. poz. 352 i 1579).

Art. 21. 1. W przypadku podmiotu zagranicznego posiadającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej uznaje się posiadanie zabezpieczenia na

wypadek niewypłacalności w formie, która jest uznawana w państwie, w którym przedsiębiorca posiada siedzibę.

2. Podmiot zagraniczny posiadający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej zamierzający organizować imprezy turystyczne lub ułatwiać nabywanie powiązanych usług turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany do dokonania zgłoszenia tego faktu wybranemu marszałkowi województwa.

3. Marszałek województwa jest organem właściwym do prowadzenia wykazu zgłoszeń dotyczących organizowania imprez turystycznych lub ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych przez podmioty zagraniczne posiadające siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej.

4. Wykaz jest jawny.

5. Wykaz może być prowadzony w systemie teleinformatycznym.

6. Zgłoszenie do ww. wykazu zawiera:

1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną - adres zamieszkania;

2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) (jeśli dotyczy);

3) określenie rodzaju działalności;

4) określenie zakresu terytorialnego wykonywanej działalności

5) kopię dokumentu potwierdzającego posiadanie zabezpieczenia na wypadek niewypłacalności.

7. W przypadku wątpliwości co do zabezpieczenia na wypadek niewypłacalności danego podmiotu, marszałek województwa lub minister właściwy do spraw turystyki, poprzez centralny punkt kontaktowy, o którym mowa w art. 20 ust. 2, zwraca się o wyjaśnienie do państwa, w którym dany podmiot posiada siedzibę.

Art. 22. 1. Zawieszenie wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, przedłużenie zawieszenia lub wznowienie jej wykonywania następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

2. O zawieszeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, przedłużeniu zawieszenia lub wznowieniu jej wykonywania przedsiębiorca jest obowiązany zawiadomić organ prowadzący rejestr w terminie 7 dni od dnia zawieszenia, przedłużenia zawieszenia lub wznowienia wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych.

3. Minister właściwy do spraw turystyki określi wzór zawiadomienia o zawieszeniu wykonywania działalności oraz wzór zawiadomienia o przedłużeniu zawieszenia wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, w formie dokumentów elektronicznych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

4. Zawieszenie przez przedsiębiorcę wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych nie zwalnia przedsiębiorcy z obowiązku wywiązania się z umów zawartych z podróżnymi w okresie przed zawieszeniem działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych.

5. Obowiązki, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1-4, nie mają zastosowania do przedsiębiorcy w okresie zawieszenia przez niego wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych.

6. W przypadku niepowiadomienia przez przedsiębiorcę o wznowieniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych, po upływie okresu zawieszenia organ prowadzący rejestr z urzędu wykreśla, w drodze decyzji, przedsiębiorcę z rejestru.

Art. 23. 1. Marszałek województwa dokonuje z urzędu wpisu do rejestru oraz Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Podmiotów Ułatwiających Nabywanie Powiązanych

Usług Turystycznych zwanej dalej: "Ewidencją" oraz modyfikacji tego wpisu, na podstawie następujących dokumentów:

- 1) zaświadczeń o wpisie do rejestru;
- 2) dokumentów, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1;
- 3) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat, wydawanych z urzędu;
- 4) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat, wydawanych na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego;
- 5) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru w przypadku niepowiadomienia przez niego o wznowieniu wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru po upływie okresu zawieszenia, wydawanych z urzędu;
- 6) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru po uzyskaniu informacji o zgonie przedsiębiorcy lub po uzyskaniu informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej o wykreśleniu przedsiębiorcy, wydawanych z urzędu;
- 7) decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru, wydawanych na wniosek przedsiębiorcy w związku z zaprzestaniem wykonywania przez niego działalności objętej wpisem do rejestru;
- 8) decyzji o stwierdzeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych bez wymaganego wpisu do rejestru i o zakazie wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych przez okres 3 lat;
- 9) zawiadomień o wszczęciu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru;
- 10) decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru;
- 11) zawiadomień o zawieszeniu, przedłużeniu zawieszenia lub wznowieniu przez przedsiębiorcę wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych;
- 12) oświadczeń o niewypłacalności przedsiębiorcy, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, lub dyspozycji marszałka województwa, o których mowa w art. 11 ust. 2.

2. Marszałek województwa dokonuje z urzędu wpisu do Centralnego Wykazu Zgłoszeń Dotyczących Organizowania Imprez Turystycznych lub Ułatwiania Nabywania Powiązanych Usług Turystycznych przez Przedsiębiorców Zagranicznych zwanego dalej: "Wykazem Zgłoszeń", na podstawie zgłoszenia, o którym mowa w art. 21 ust. 2.

3. Minister właściwy do spraw turystyki udostępnia do prowadzenia przez marszałków województw Ewidencję, oraz Wykaz Zgłoszeń.

4. W ramach Ewidencji prowadzi się wykazy przedsiębiorców:

1) wykreślonych z rejestru z urzędu lub na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego i objętych zakazem wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru;

2) wobec których stwierdzono wykonywanie działalności bez wymaganego wpisu do rejestru;

3) wobec których wszczęto postępowanie w sprawie wykreślenia z rejestru;

4) którzy złożyli oświadczenie o niewypłacalności lub w przypadku których marszałek województwa wydał dyspozycję wypłaty środków z zabezpieczeń finansowych bez uzyskania tego oświadczenia.

5. Podstawą umieszczenia w wykazie, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, jest skutecznie doręczona stronie decyzja marszałka województwa o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru.

6. Podstawą umieszczenia w wykazie, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, jest skutecznie doręczona stronie decyzja marszałka województwa o stwierdzeniu wykonywania działalności bez wymaganego wpisu do rejestru.

7. Podstawą umieszczenia w wykazie, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, jest zawiadomienie w postaci papierowej lub elektronicznej o wszczęciu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru.

8. Podstawą umieszczenia w wykazie, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, jest złożenie marszałkowi województwa przez przedsiębiorcę oświadczenia o niewypłacalności, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 lub wydanie przez marszałka województwa dyspozycji wypłaty środków, o której mowa w art. 11 ust. 2.

9. W wykazach, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2, wskazuje się termin obowiązywania zakazu wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych.

10. Z wykazów, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2, wykreśla się przedsiębiorcę po upływie terminu, o którym mowa w ust. 9.

11. Z wykazu, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, wykreśla się przedsiębiorcę z dniem, w którym skutecznie strona odebrała decyzję o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru albo decyzja o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru stała się ostateczna.

12. Z wykazu, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, wykreśla się przedsiębiorcę z dniem, w którym strona skutecznie odebrała decyzję o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru.

13. Każdy może żądać udzielenia informacji objętych wpisem do Ewidencji lub Wykazu Zgłoszeń przez złożenie zapytania w dowolnej formie w odniesieniu do konkretnych przedsiębiorców.

14. Marszałek województwa ma prawo dostępu do informacji zawartych w Ewidencji lub Wykazie Zgłoszeń, niezależnie od miejsca siedziby przedsiębiorcy, a w przypadku gdy przedsiębiorca jest osobą fizyczną - miejsca jego zamieszkania.

15. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny posiada dostęp do informacji zawartych w Ewidencji i jest uprawniony do ich przetwarzania w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 5.

16. Na wniosek jednostek turystycznego samorządu gospodarczego oraz organizacji zajmujących się ochroną praw konsumenta udostępnia się informacje zbiorcze zawarte w Ewidencji lub Wykazie Zgłoszeń.

17. Dla celów naukowo-badawczych udostępnia się informacje zbiorcze zawarte w Ewidencji lub Wykazie Zgłoszeń, bez wskazywania danych identyfikujących przedsiębiorców.

18. Minister właściwy do spraw turystyki, w drodze rozporządzenia, określi organizację, szczegółowy sposób prowadzenia Ewidencji i Wykazu Zgłoszeń oraz tryb udzielania

informacji o danych objętych wpisem, uwzględniając w szczególności dokumenty i dane, na podstawie których dokonuje się wpisu do Ewidencji i Wykazu Zgłoszeń.

19. Marszałek województwa udziela informacji o danych zawartych w rejestrze na zasadach ustalonych dla Ewidencji.

20. W zakresie ponownego wykorzystywania danych Ewidencji i Wykazu Zgłoszeń stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. 352).

Art. 24. 1. Minister właściwy do spraw turystyki oraz marszałek województwa są upoważnieni do kontroli prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności, w zakresie:

1) zgodności ze stanem faktycznym danych zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 20 ust. 4;

2) zgodności wykonywanej działalności z uzyskanym wpisem do rejestru;

3) przestrzegania warunków wykonywania działalności określonych ustawą;

4) zgodności wykonywanej działalności z zawartymi umowami agencyjnymi;

5) przestrzegania przez przedsiębiorców, dających zlecenie agentom, warunków wykonywania działalności określonych ustawą;

6) przestrzegania obowiązków informacyjnych.

2. Minister właściwy do spraw turystyki oraz marszałek województwa są upoważnieni do kontroli działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych oraz ułatwiania nabywania powiązanych usług turystycznych przez podmioty niezgłoszone do rejestru, o którym mowa w art. 8 ust. 1, w zakresie niezbędnym do ustalenia, czy prowadzona działalność spełnia wymogi niniejszej ustawy.

3. Minister właściwy do spraw turystyki oraz marszałek województwa są upoważnieni do kontroli działalności agentów turystycznych i innych osób, zawierających z podróżnymi umowy o udział w imprezie turystycznej w imieniu organizatorów turystyki, w zakresie spełnienia przy zawieraniu tych umów obowiązków określonych ustawą.

4. Marszałek województwa jest upoważniony do kontroli zgodności działalności prowadzonej przez organizatorów turystyki lub podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych

usług turystycznych z art. 7, art. 8 ust. 2 i 5, art. 9 ust. 3 i 4 oraz art. 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 334 z 17.12.2010, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 1177/2010".

5. Marszałek województwa jest upoważniony do kontroli zgodności działalności prowadzonej przez organizatorów turystyki lub podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych z art. 9, art. 10 ust. 2-5, art. 14 ust. 3 i 4 oraz art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczącego praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L 55 z 28.02.2011, str. 1), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 181/2011".

6. W razie stwierdzenia przez ministra właściwego do spraw turystyki w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1-3, uchybień w sposobie wykonywania działalności, występuje on do właściwego marszałka województwa o podjęcie stosownych działań.

7. Marszałek województwa wydaje:

1) z urzędu decyzje o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat - w przypadkach, o których mowa w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;

2) na wniosek Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego decyzje o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru przez okres 3 lat - w przypadku rażącego naruszenia warunku wykonywania działalności, o którym mowa w art. 25 ust. 1 pkt 2;

3) na wniosek przedsiębiorcy decyzję o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru w związku z zaprzestaniem przez niego wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru,;

4) z urzędu decyzje o stwierdzeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych bez wymaganego wpisu do rejestru i o zakazie wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych przez okres 3 lat;

5) z urzędu decyzje o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru w przypadku niepowiadomienia przez niego o wznowieniu wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru po upływie okresu zawieszenia;

6) z urzędu decyzje o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru po uzyskaniu informacji o zgonie przedsiębiorcy lub po uzyskaniu informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej o wykreśleniu przedsiębiorcy;

7) decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia przedsiębiorcy z rejestru.

8. Decyzje, o których mowa w ust. 7 pkt 4, zawierają w szczególności datę stwierdzenia wykonywania działalności organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych bez wymaganego wpisu do rejestru.

Art. 25. 1. Rażącem naruszeniem warunków wykonywania działalności jest:

1) oferowanie lub sprzedaż imprez turystycznych lub powiązanych usług turystycznych bez uprzedniego zawarcia gwarancji lub umowy, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a i b, lub bez złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. c;

2) uchylanie się, mimo wezwania, od obowiązku terminowego składania deklaracji lub opłacania należnych składek do Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego;

3) uchylanie się, mimo wezwania, od obowiązku prowadzenia wykazu umów, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3;

4) zawieranie przez przedsiębiorcę kolejnych umów o udział w imprezie turystycznej lub ułatwianie nabywania powiązanych usług turystycznych i przyjmowanie od podróżnych wpłat na poczet tych umów mimo złożenia oświadczenia o niewypłacalności lub w przypadku wydania przez marszałka województwa dyspozycji wypłaty środków z zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a, b i d, bez tego oświadczenia, zgodnie z art. 11 ust. 2;

5) zawieranie umów, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b, na kwoty zabezpieczenia finansowego niższe niż minimalne wysokości sum gwarancji bankowych lub ubezpieczeniowych lub minimalne sumy gwarancyjne umów ubezpieczeń na rzecz podróżnych;

6) nieprzedłożenie, mimo wezwania, marszałkowi województwa oryginału lub potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii aktualnego dokumentu, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a lub b;

7) wykonywanie działalności poza zakresem terytorialnym określonym w zabezpieczeniu finansowym;

8) przyjmowanie od podróżnych wpłat z pominięciem turystycznego rachunku powierniczego, mimo złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. c.

Art. 26. 1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, minimalną wysokość sum gwarancji, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a, uwzględniając zakres i rodzaj działalności wykonywanej przez organizatorów turystyki i podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz termin i wysokość przyjmowanych przedpłat.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw turystyki, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, minimalną wysokość sumy ubezpieczenia na rzecz podróżnych, o którym mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. b, uwzględniając zakres i rodzaj działalności wykonywanej przez organizatorów turystyki i podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych oraz termin i wysokość pobieranych przedpłat.

Art. 27. 1. Przedsiębiorcę wpisanego do rejestru występującego wobec podróżnych jako agent turystyczny, który dopuszcza się następujących uchybień:

1) w umowach zawieranych z podróżnymi nie wskazuje jednoznacznie właściwego organizatora turystyki, którego reprezentuje, lub

2) zawiera umowy o udział w imprezie turystycznej na rzecz przedsiębiorcy, który nie uzyskał wpisu do rejestru lub na rzecz przedsiębiorcy zagranicznego, o którym mowa w art. 21 ust. 1, który nie posiada zabezpieczenia finansowego na wypadek niewypłacalności, lub

3) działa bez ważnej umowy agencyjnej lub przekracza jej zakres,

4) nie dopełnia obowiązków informacyjnych

- marszałek województwa wykreśla w drodze decyzji z rejestru.

2. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, nie może uzyskać ponownego wpisu do rejestru przed upływem 3 lat od dnia, w którym została skutecznie doręczona stronie decyzja o wykreśleniu z rejestru i o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem.

3. Przedsiębiorcę, który nie jest wpisany do rejestru, a występując wobec podróżnych jako agent turystyczny dopuszcza się uchybień, o których mowa w ust. 1, uznaje się za organizatora turystyki wykonującego działalność bez wymaganego wpisu do rejestru.

4. Agent turystyczny sprzedający lub oferujący do sprzedaży imprezy turystyczne utworzone przez organizatora turystyki prowadzącego przedsiębiorstwo poza Europejskim Obszarem Gospodarczym, podlega zgodnie z niniejszą ustawą obowiązkom określonym jak dla organizatorów turystyki, chyba że wykaze, iż organizator turystyki spełnia warunki do prowadzenia działalności zgodnie z niniejszą ustawą.

Rozdział 5

Turystyczny Fundusz Gwarancyjny

Art. 28. 1. Tworzy się Turystyczny Fundusz Gwarancyjny, zwany dalej „Funduszem”, stanowiący wyodrębniony rachunek w Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym, o którym mowa w rozdziale 7 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392, z późn. zm.⁵⁾).

2. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny zapewnia obsługę Funduszu.

Art. 29. 1. Środki Funduszu są gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.

2. Środki Funduszu pochodzą z:

- 1) wpłat przedsiębiorców, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. d;
- 2) odsetek od środków pieniężnych gromadzonych na rachunku bankowym, o którym mowa w ust. 1;

---

5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2014 r. poz. 827, z 2015 r. poz. 1691, 1844 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 1334.

3) przychodów z lokat środków Funduszu dokonywanych z zachowaniem jak najwyższego stopnia bezpieczeństwa, jakości i rentowności środków Funduszu, przy jednoczesnym zachowaniu ich płynności;

4) środków uzyskanych przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny z pożyczek i kredytów na rzecz Funduszu;

5) innych wpływów.

3. W przypadku niedoboru środków w Funduszu niezbędnych do jego właściwego funkcjonowania, w tym realizacji zadań, o których mowa w art. 19 ust. 3, 5 i 6, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny może udzielić Funduszowi zwrotnego finansowania na warunkach odpowiadających stopie oprocentowania lokat uzyskiwanych przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w danym okresie, przy uwzględnieniu bezpieczeństwa i płynności środków Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego. Wysokość zwrotnego finansowania udzielonego przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny na rzecz Funduszu nie może przekroczyć wysokości 5% wartości lokat funduszu statutowego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w okresie finansowania do jednego roku.

4. Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu przysługuje prawo dochodzenia od przedsiębiorcy zwrotu wypłaconych kwot, o których mowa w art. 19 ust. 3, 5 i 6, w przypadku gdy:

1) po złożeniu oświadczenia o niewypłacalności, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, albo

2) po wydaniu przez marszałka województwa dyspozycji, o której mowa w art. 11 ust. 2 - przedsiębiorca w dalszym ciągu wykonuje działalność organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych.

5. Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu przysługuje roszczenie do masy upadłości organizatora turystyki lub podmiotu ułatwiającego nabywanie powiązanych usług turystycznych o zwrot wypłaconych środków, o których mowa w art. 30 ust. 1.

6. Wierzytelności, o których mowa w ust. 5, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny może zgłaszać syndykowi do czasu prawomocnego wykonania planów podziału funduszu masy.

Art. 30. 1. Środki Funduszu przeznacza się na pokrycie kosztów i zwrot wpłat, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, w przypadku gdy środki finansowe pochodzące z zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. a-c, okażą się niewystarczające.

2. Ze środków Funduszu dokonuje się spłaty kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 4, wraz z odsetkami i innymi kosztami obsługi kredytów i pożyczek. Spłata kredytów i pożyczek nie może być dokonywana ze środków Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego innych niż zgromadzone na rachunku, o którym mowa w art. 29 ust. 1.

3. Ze środków Funduszu pokrywa się koszty związane z realizacją wypłat z Funduszu, o których mowa w ust. 1, oraz koszty jego obsługi przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny. Roszczenia i zobowiązania Funduszu nie mogą być pokrywane ze środków Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego innych niż zgromadzone na rachunku, o którym mowa w art. 29 ust. 1.

Art. 31. 1. Składka do Funduszu jest naliczana w wysokości nie wyższej niż 30 zł od każdego podróżnego z tytułu zawartej umowy o udział w imprezie turystycznej lub każdej usługi opłaconej przez podróżnego podmiotowi ułatwiającemu nabywanie powiązanych usług turystycznych. Składka jest należna z dniem zawarcia umowy.

2. Składka przekazana do Funduszu nie podlega zwrotowi. W przypadku składki odprowadzonej za podróżnego, którego impreza turystyczna lub usługa w ramach powiązanych usług turystycznych została odwołana przez organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja usług była uzależniona od liczby zgłoszeń, a także w przypadku rozwiązania umowy lub odstąpienia od umowy przez podróżnego, składka podlega zarachowaniu na poczet następnych należnych do przekazania składek.

3. Minister właściwy do spraw turystyki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość składki na Fundusz, uwzględniając miejsce realizacji imprezy turystycznej i rodzaj zapewnianego środka transportu oraz potrzeby finansowe Funduszu związane z realizacją zadań wynikających z ustawy, przy czym minimalna stawka może być określona na poziomie 0 zł.

Art. 32. 1. Podmioty obowiązane do naliczania i przekazywania składek na Fundusz bez wezwania:

- 1) obliczają kwotę należną z tytułu składki do Funduszu za okres jednego miesiąca i przekazują tę kwotę; oraz
- 2) składają do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego deklaracje, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4
  - w terminie do 21. dnia miesiąca następującego po danym okresie.
2. W przypadku niewykonania obowiązku terminowego składania deklaracji lub opłacania należnych składek Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny wzywa pisemnie organizatora turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych do złożenia deklaracji lub dokonania płatności, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny jest uprawniony do dochodzenia należnych składek wraz z odsetkami. Wezwanie jest wysyłane do wiadomości właściwego marszałka województwa.
3. W przypadku niedochowania terminu określonego w wezwaniu, o którym mowa w ust. 2, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny występuje do właściwego marszałka województwa z wnioskiem o wydanie decyzji, o której mowa w art. 24 ust. 7 pkt 2.
4. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny gromadzi i przetwarza dane zawarte w deklaracji, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4, w celu weryfikacji prawidłowości wysokości odprowadzanych składek, o których mowa w ust. 1 pkt 1, prowadzenia analiz, oceny ryzyka i adekwatności posiadanych środków.
5. Minister właściwy do spraw turystyki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, wzór deklaracji, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4, mając na względzie umożliwienie identyfikacji podmiotu obowiązującego do naliczania i przekazywania składki, a także zapewnienie możliwości weryfikacji wysokości składki.
6. Deklaracje, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 4, mogą być składane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Art. 33. 1. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, w terminie 30 dni od ostatniego dnia każdego kwartału, przekazuje kwartalną informację o stanie środków Funduszu i ich

wykorzystaniu ministrowi właściwemu do spraw turystyki oraz ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych.

2. Minister właściwy do spraw turystyki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, zakres kwartalnej informacji, o której mowa w ust. 1, uwzględniając wymogi kompletności informacji dotyczących funkcjonowania Funduszu.

Rozdział 6

Umowa o udział w imprezie turystycznej

Art. 34. 1. W chwili zawarcia umowy o udział w imprezie turystycznej lub bez zbędnej zwłoki tuż po zawarciu umowy organizator turystyki lub agent turystyczny udostępnia podróżnemu, na trwałym nośniku, kopię umowy lub potwierdzenie jej zawarcia. Podróżny jest uprawniony do żądania kopii umowy o udział w imprezie turystycznej w formie papierowej, jeżeli umowa o udział w imprezie turystycznej została zawarta w jednoczesnej fizycznej obecności stron.

2. Umowa określa

1) organizatora turystyki i numer jego wpisu do rejestru oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP), a także imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję osoby, która w jego imieniu umowę podpisała;

2) miejsce pobytu lub trasę wycieczki;

3) czas trwania imprezy turystycznej;

4) program imprezy turystycznej obejmujący rodzaj, jakość i terminy oferowanych usług, w tym:

a) rodzaj, charakter i kategorię środka transportu oraz datę, godzinę, miejsce wyjazdu i planowanego powrotu,

b) położenie, rodzaj i kategorię obiektu hotelarskiego zgodnie z przepisami kraju pobytu lub opis wyposażenia obiektów niezaliczanych do rodzajów i kategorii,

c) liczbę i rodzaj posiłków,

d) program zwiedzania i inne usługi wliczone w cenę imprezy turystycznej;

5) cenę imprezy turystycznej, wraz z wyszczególnieniem wszelkich koniecznych należności, podatków i opłat, jeżeli nie są one zawarte w cenie, oraz wyraźne sformułowanie okoliczności, które mogą spowodować podwyższenie ceny;

6) wysokość składki do Funduszu, jeżeli dotyczy;

7) sposób zapłaty, a w przypadku dokonywania wpłat na turystyczny rachunek powierniczy – numer rachunku oraz nazwę banku prowadzącego rachunek, a także wysokość kwoty, do której posiadacz lub podróżny mogą złożyć jednostronną dyspozycję wypłaty;

8) rodzaj i zakres ubezpieczenia podróżnych oraz nazwę i adres ubezpieczyciela;

9) termin powiadomienia podróżnego na piśmie o ewentualnym odwołaniu imprezy turystycznej lub usługi turystycznej z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja imprezy jest uzależniona od liczby zgłoszeń;

10) termin zawiadomienia o przeniesieniu uprawnień i przejęciu obowiązków, o których mowa w art. 36 ust. 1;

11) sposób zgłaszania reklamacji związanych z wykonywaniem usług przez organizatora turystyki lub osobę z nim współpracującą;

12) wymagania specjalne, o których podróżny powiadomił organizatora turystyki i na które strony umowy wyraziły zgodę;

13) podstawy prawne umowy i konsekwencje prawne wynikające z umowy;

14) informację na temat dostępnych wewnętrznych procedur rozpatrywania skarg oraz na temat alternatywnych metod rozstrzygania sporów („ADR”) zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE oraz – w stosownych przypadkach – na temat podmiotów ADR, którym podlega przedsiębiorca, oraz na temat platformy internetowego systemu rozstrzygania sporów zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 524/2013;

15) informację o tym, że podróżny ma obowiązek poinformować o wszelkich niezgodnościach stwierdzonych w trakcie realizacji imprezy turystycznej;

16) jeżeli na podstawie umowy o udział w imprezie turystycznej obejmującej zakwaterowanie podróżują małoletni, którym nie towarzyszy rodzic ani inna upoważniona osoba – informacje umożliwiające bezpośredni kontakt z małoletnim lub z osobą odpowiedzialną za małoletniego w miejscu pobytu małoletniego.

3. Organizatorzy turystyki, organizujący imprezy turystyczne za granicą, mają obowiązek zawarcia na rzecz podróżnych umów ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.

4. Organizatorzy turystyki i podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych wydają podróżnemu wpłacającemu należność z tytułu zawartej umowy lub zaliczkę przekraczającą 10% tej sumy pisemne potwierdzenie posiadania zabezpieczeń finansowych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, wraz ze wskazaniem sposobu ubiegania się o wypłatę środków z tych zabezpieczeń w przypadkach określonych ustawą.

5. W przypadkach określonych w art. 38 ust. 4 podróżny może dochodzić odszkodowania za niewykonanie umowy, chyba że odwołanie imprezy turystycznej nastąpiło z powodu:

- 1) zgłoszenia się mniejszej liczby uczestników niż liczba minimalna określona w umowie, a organizator powiadomił o tym podróżnego na piśmie w uzgodnionym terminie;
- 2) siły wyższej.

7. W przypadku imprez turystycznych, o których mowa w art. 6 pkt 2 lit. e, przedsiębiorca, któremu przekazywane są dane, informuje organizatora turystyki o zawarciu umowy prowadzącej do powstania imprezy turystycznej. Przedsiębiorca udostępnia organizatorowi turystyki informacje niezbędne do wypełnienia jego obowiązków jako organizatora turystyki.

8. Przed rozpoczęciem imprezy turystycznej organizator turystyki dostarcza podróżnemu niezbędne pokwitowania, vouchery i bilety oraz informacje o planowanym czasie wyjazdu i – w stosownych przypadkach – terminie odprawy, a także o planowanych godzinach przystanków pośrednich, połączeń transportowych i przyjazdu.

Art. 35. 1. Organizator turystyki, który proponuje podróżnym imprezy turystyczne udostępniając im odpowiednie informacje pisemne, a w szczególności broszury, foldery, katalogi, jest obowiązany wskazać w tych materiałach w sposób dokładny i zrozumiały:

- 1) cenę imprezy turystycznej albo sposób jej ustalenia wraz z wszelkimi dodatkowymi kosztami i opłatami;
- 2) miejsce pobytu lub trasę imprezy;
- 3) rodzaj, klasę, kategorię lub charakterystykę środka transportu;
- 4) położenie, rodzaj i kategorię obiektu zakwaterowania, według przepisów kraju pobytu;
- 5) liczba i rodzaj posiłków;

- 6) program zwiedzania i atrakcji turystycznych;
  - 7) kwotę lub procentowy udział zaliczki w cenie imprezy turystycznej oraz termin zapłaty całej ceny;
  - 8) termin powiadomienia podróznego na piśmie o ewentualnym odwołaniu imprezy turystycznej z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja jest uzależniona od liczby zgłoszeń;
  - 9) podstawy prawne umowy i konsekwencje prawne wynikające z umowy;
  - 10) ogólne informacje o obowiązujących przepisach paszportowych, wizowych i sanitarnych oraz o wymaganiach zdrowotnych dotyczących udziału w imprezie turystycznej;
  - 11) minimalną liczbę osób wymaganych, aby impreza turystyczna się odbyła, a także informację o terminie, przed rozpoczęciem imprezy turystycznej, w którym można rozwiązać umowę w przypadku nieosiągnięcia tej minimalnej liczby osób;
  - 12) nazwę handlową i adres organizatora turystyki oraz, w stosownych przypadkach, agenta turystycznego, a także ich numer telefonu i, w stosownych przypadkach, adres poczty elektronicznej;
  - 13) informację o dobrowolnym lub obowiązkowym ubezpieczeniu na pokrycie kosztów rozwiązania przez podróznego umowy lub kosztów świadczenia pomocy, w tym kosztów powrotu do kraju w razie wypadku, choroby lub śmierci.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, nie mogą wprowadzać podróznego w błąd.
  3. Wskazania zawarte w informacjach pisemnych, o których mowa w ust. 1, stanowią nieodłączny element umowy o udział w imprezie turystycznej.
  4. W przypadku umów o udział w imprezie turystycznej zawieranych na odległość organizator turystyki oraz agent turystyczny udziela podróznemu informacji zawartych w załączniku I część B oraz informacji wymienionych w ust. 1.
  5. W przypadku imprez turystycznych, o których mowa w art. 6 pkt 2 lit. e, organizator turystyki i przedsiębiorca, któremu przekazywane są dane, zapewniają – każdy z osobna – udzielenie podróznemu, zanim zawrze on umowę, informacji wymienionych w ust. 1 w zakresie, w jakim dotyczy to oferowanych przez nich usług turystycznych. Jednocześnie organizator turystyki udziela również informacji zamieszczonych w formularzu zawartym w załączniku I część C.
  6. Jeżeli nie zostały dopełnione wymogi informacyjne dotyczących dodatkowych opłat lub innych kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przed zawarciem umowy o udział w imprezie turystycznej, podróżny nie ponosi tych opłat ani innych kosztów.

7. Organizator turystyki lub agent turystyczny udzielają podróżnemu przed zawarciem umowy o udział w imprezie turystycznej standardowych informacji za pośrednictwem odpowiedniego formularza zawartego w załączniku I część A lub B oraz informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 36. 1. Podróżny może bez zgody organizatora turystyki przenieść na osobę spełniającą warunki udziału w imprezie turystycznej wszystkie przysługujące mu z tytułu umowy o udział w imprezie turystycznej uprawnienia, jeżeli jednocześnie osoba ta przejmuje wszystkie wynikające z tej umowy obowiązki.

2. Przeniesienie uprawnień i przejęcie obowiązków, o których mowa w ust. 1, jest skuteczne wobec organizatora turystyki, jeżeli podróżny zawiadomi go o tym w terminie do 7 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

3. Za nieuiszczoną część ceny imprezy turystycznej oraz koszty poniesione przez organizatora turystyki w wyniku zmiany uczestnika imprezy turystycznej podróżny i osoba przejmująca jego uprawnienia odpowiadają solidarnie.

4. Przeniesienie uprawnień, o którym mowa w ust. 1, może wiązać się dla organizatora z dodatkowymi kosztami, które ma obowiązek udowodnić podróżnemu.

Art. 37. 1. Po zawarciu umowy o udział w imprezie turystycznej podwyższenie ceny jest możliwe wyłącznie, gdy w umowie wyraźnie zastrzeżono taką możliwość oraz gdy stanowi ona, że podróżny ma prawo do obniżki ceny, o której mowa w ust. 6.

2. Umowa o udział w imprezie turystycznej stanowi, w jaki sposób mają być obliczane zmiany cen. Podwyższenie cen jest możliwe wyłącznie jako bezpośredni skutek:

- 1) wzrostu kosztów transportu;
- 2) wzrostu opłat urzędowych, podatków lub opłat należnych za takie usługi, jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych;
- 3) wzrostu kursów walut.

3. Jeżeli podwyżka cen, o której mowa w ust. 2, przekracza 8 % całkowitej ceny imprezy turystycznej, stosuje się art. 38 ust. 3–5.

4. Cena ustalona w umowie nie może być podwyższona w okresie do 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy turystycznej.

5. Organizator turystyki ma obowiązek powiadomić na trwałym nośniku podróżnego o zmianie ceny oraz uzasadnić podwyżkę i wskazać na sposób jej obliczenia.

6. Jeżeli umowa o udział w imprezie turystycznej przewiduje możliwość podwyższenia ceny, podróżny ma prawo do obniżki ceny odpowiadającej jakiegokolwiek obniżeniu kosztów, o których mowa w ust. 2, które nastąpiło po zawarciu umowy a przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

7. W przypadku obniżenia ceny organizator turystyki ma prawo do odliczenia od zwrotu należnego podróżnemu rzeczywistych kosztów obsługi, które muszą być w sposób należyty udowodnione.

Art. 38. 1. Organizator turystyki nie może przed rozpoczęciem imprezy turystycznej jednostronnie dokonać zmiany warunków umowy o udział w imprezie turystycznej z zastrzeżeniem art. 37 ust. 2 oraz art. 38 ust. 2.

2. Organizator turystyki może przed rozpoczęciem imprezy turystycznej jednostronnie dokonać zmiany warunków umowy o udział w imprezie turystycznej, jeżeli łącznie spełnia następujące warunki:

1) zastrzegł sobie prawo do tego w umowie;

2) zmiana jest nieznaczna;

3) poinformuje podróżnego o zmianie w sposób jasny, zrozumiały i widoczny, na trwałym nośniku.

3. Organizator turystyki, który przed rozpoczęciem imprezy turystycznej jest zmuszony, z przyczyn od niego niezależnych, zmienić istotne warunki umowy z podróżnym, jest obowiązany niezwłocznie o tym powiadomić podróżnego. W takiej sytuacji podróżny niezwłocznie informuje organizatora, że:

1) przyjmuje proponowaną zmianę umowy albo

2) odstępuje od umowy za natychmiastowym zwrotem wszystkich wniesionych świadczeń i bez obowiązku zapłaty kary umownej.

4. Jeżeli organizator odwołuje imprezę turystyczną z przyczyn niezależnych od podróżnego, podróżny ma prawo, według swojego wyboru:

1) uczestniczyć w imprezie zastępczej o tym samym lub wyższym standardzie, chyba że zgodzi się na imprezę o niższym standardzie za zwrotem różnicy w cenie;

2) żądać natychmiastowego zwrotu wszystkich wniesionych świadczeń.

5. Organizator turystyki bez zbędnej zwłoki w sposób jasny, zrozumiały i widoczny informuje podróżnego, na trwałym nośniku, o:

1) zmianach warunków umowy o udział w imprezie turystycznej;

2) terminie, w którym podróżny musi poinformować organizatora o swojej decyzji zgodnie z ust. 3;

3) skutkach braku odpowiedzi podróżnego w terminie, o którym mowa w pkt 2;

4) zastępczej imprezie turystycznej oraz jej cenie, jeżeli jest oferowana.

6. Jeżeli zmiany umowy o udział w imprezie turystycznej, o których mowa w ust. 3 prowadzą do obniżenia jakości lub kosztów imprezy turystycznej, podróżny jest uprawniony do stosownego obniżenia ceny.

7. W przypadku gdy umowa o udział w imprezie turystycznej zostanie rozwiązana zgodnie z ust. 3 pkt. 2 organizator turystyki w terminie 14 dni od rozwiązania umowy, zwraca wszystkie wpłaty dokonane przez podróżnego lub w jego imieniu.

Art. 39. 1. Podróżny może odstąpić od umowy o udział w imprezie turystycznej w każdym czasie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

2. Podróżny może być zobowiązany do zapłacenia odpowiedniej i możliwej do uzasadnienia opłaty za odstąpienie od umowy na rzecz organizatora turystyki.

3. W umowie o udział w imprezie turystycznej może zostać wskazana opłata za odstąpienie od umowy, w wysokości zależnej od tego w jakim czasie przed rozpoczęciem imprezy turystycznej doszło do odstąpienia od umowy.

4. W przypadku braku określonych w umowie opłat za odstąpienie od umowy o udział w imprezie turystycznej, wysokość opłaty za odstąpienie odpowiada cenie imprezy turystycznej pomniejszonej o zaoszczędzone koszty i wpływy z imprezy zastępczej. Na żądanie podróżnego organizator turystyki jest obowiązany przedstawić uzasadnienie wysokości opłat za odstąpienie od umowy o udział w imprezie turystycznej.

5. Podróżny może rozwiązać umowę o udział w imprezie turystycznej przed rozpoczęciem imprezy turystycznej bez ponoszenia jakiegokolwiek opłaty za odstąpienie w przypadku wystąpienia siły wyższej, która ma znaczący wpływ na realizację imprezy turystycznej lub przewóz podróżnych do miejsca docelowego. Podróżny może żądać wyłącznie zwrotu wpłat dokonanych z tytułu imprezy turystycznej bez odszkodowania w tym zakresie.

6. Organizator turystyki może rozwiązać umowę o udział w imprezie turystycznej i dokonać pełnego zwrotu podróżnemu wszelkich wpłat dokonanych z tytułu imprezy turystycznej, bez dodatkowego odszkodowania, jeżeli:

1) liczba osób, które zgłosiły się do udziału w imprezie turystycznej, jest mniejsza niż minimalna liczba osób podana w umowie, a organizator turystyki powiadomił podróżnego o rozwiązaniu umowy w terminie określonym w umowie, lecz nie później niż:

a) na 20 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w przypadku podróży trwających ponad sześć dni,

b) na 7 dni przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w przypadku podróży trwających od dwóch do sześciu dni,

c) na 48 godzin przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w przypadku podróży trwających krócej niż dwa dni,

lub

2) organizator turystyki nie może zrealizować umowy o udział w imprezie turystycznej z powodu siły wyższej i powiadomił podróżnego o rozwiązaniu umowy bez zbędnej zwłoki przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

7. Organizator turystyki dokonuje zwrotów, o których mowa w ust. 5 i 6, w ciągu 14 dni od rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej.

8. Podróżny który zawarł umowę na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa otrzymuje kopię lub potwierdzenie zawarcia umowy o udział w imprezie turystycznej w postaci papierowej lub, jeżeli wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku.

9. Podróżny, który zawarł umowę na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie 14 dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny.

10. Postanowienia umów zawieranych przez podmioty, o których mowa w art. 5 pkt 7, z podróznymi mniej korzystne dla podróżnych niż postanowienia niniejszej ustawy są nieważne.

11. W miejsce postanowień umowy mniej korzystnych dla podróżnego obowiązują przepisy ustawy.

Rozdział 7

Realizacja umowy o udział w imprezie turystycznej

Art. 40. 1. Organizator turystyki ponosi odpowiedzialność za wykonanie usług turystycznych objętych umową o udział w imprezie turystycznej, bez względu na to, czy usługi te mają być wykonane przez organizatora, czy też przez innych dostawców usług turystycznych.

2. Jeżeli w trakcie imprezy turystycznej podróżny stwierdza wadliwe wykonywanie umowy, powinien niezwłocznie zawiadomić organizatora turystyki.

3. Jeżeli którakolwiek z usług turystycznych nie jest wykonywana zgodnie z umową o udział w imprezie turystycznej, organizator turystyki niezwłocznie usuwa niezgodność, chyba że jest to niemożliwe do spełnienia albo wiąże się z kosztami które są niewspółmiernie wysokie w stosunku do zakresu niezgodności i wartości usług turystycznych, których one dotyczą.

4. Z zastrzeżeniem wyjątków wymienionych w ust. 3, jeżeli organizator turystyki nie usunie niezgodności w rozsądnym terminie wyznaczonym przez podróżnego, podróżny może dokonać tego sam i wystąpić o zwrot poniesionych, niezbędnych nakładów. Podróżny nie jest zobowiązany do wyznaczenia terminu, jeżeli organizator odmówi usunięcia niezgodności lub gdy z okoliczności wynika, iż niezgodność powinna być usunięta niezwłocznie.

5. Organizator turystyki, który w czasie trwania danej imprezy turystycznej nie wykonuje przewidzianych w umowie usług, stanowiących istotną część tej imprezy, jest obowiązany, bez obciążania podróżnego dodatkowymi kosztami, wykonać w ramach tej imprezy odpowiednie świadczenia zastępcze. Jeżeli jakość świadczenia zastępczego jest niższa od jakości usługi określonej w programie imprezy turystycznej, podróżny może żądać odpowiedniego obniżenia ceny imprezy. Podróżny może odrzucić zaproponowane świadczenie zastępcze tylko wtedy, gdy nie są one porównywalne z tym, co zostało uzgodnione w umowie o udział w imprezie turystycznej, lub jeżeli przyznana obniżka ceny jest nieodpowiednia.

6. W przypadku gdy wadliwe wykonywanie umowy o udział w imprezie turystycznej istotnie wpływa na realizację imprezy turystycznej, a organizator nie zdoła usunąć tej niezgodności w rozsądnym terminie wyznaczonym przez podróżnego, istnieje możliwość rozwiązania umowy o udział w imprezie turystycznej bez opłaty za jej rozwiązanie przez podróżnego. Jeżeli impreza turystyczna obejmuje transport podróżnych, organizator turystyki zapewnia również powrót podróżnego do kraju równoważnym środkiem transportu bez zbędnej zwłoki i bez obciążania podróżnego dodatkowymi kosztami.

7. Jeżeli nie jest możliwe zaproponowanie świadczeń zastępczych lub podróżny je odrzucił zgodnie z ust. 5, wówczas podróżny ma możliwość obniżenia ceny lub uzyskania rekompensaty za poniesione szkody, bez rozwiązywania umowy o udział w imprezie turystycznej.

8. W przypadku gdy niemożliwe jest zapewnienie powrotu podróżnego do kraju zgodnie z umową o udział w imprezie turystycznej z powodu siły wyższej organizator turystyki zapewnia podróżnemu niezbędne zakwaterowanie, w miarę możliwości o równoważnej kategorii co do określonej w umowie o udział w imprezie turystycznej przez okres trzech nocy.

Art. 41. Ograniczenia czasu zapewniania podróżnemu niezbędnego zakwaterowania, o którym mowa w art. 40 ust. 8, nie stosuje się w przypadku osób o ograniczonej sprawności ruchowej, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1107/2006, oraz wszelkich osób im towarzyszących, kobiet w ciąży i małoletnich bez opieki, jak również osób wymagających szczególnej opieki medycznej, pod warunkiem że organizator turystyki został powiadomiony o sytuacji tych osób co najmniej 48 godzin przed rozpoczęciem imprezy turystycznej.

Art. 42. 1. Podróżnemu przysługuje obniżka ceny za każdy okres, w trakcie którego stwierdzono wadliwe wykonywanie umowy, chyba że było to spowodowane wyłącznym działaniem podróżnego.

2. Podróżnemu przysługuje odszkodowanie za poniesione szkody, których doznał w wyniku wadliwego wykonywania umowy. Organizator turystyki wypłaca stosowne odszkodowanie bez zbędnej zwłoki.

3. Podróżny nie jest uprawniony do odszkodowania w przypadku gdy winę za wadliwe wykonanie umowy ponosi on sam lub osoba trzecia, niezwiązana z wykonywaniem usług

turystycznych objętych umową o udział w imprezie turystycznej, a poniesiona szkoda była nieprzewidywalna lub nieunikniona.

4. Odszkodowanie w przypadku wadliwego wykonania umowy nie przysługuje również w przypadku siły wyższej.

5. Roszczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, przedawniają się z upływem dwóch lat.

6. W umowie o udział w imprezie turystycznej odszkodowanie, o którym mowa w ust. 2 może zostać ograniczone do wysokości trzykrotności ceny całkowitej imprezy turystycznej.

7. W przypadku szkody na podróży lub szkody spowodowanej umyślnie lub w wyniku niedbalstwa ograniczenie określone w ust. 6 nie znajduje zastosowania.

8. Obniżka ceny, o której mowa w ust. 1, lub odszkodowanie, o którym mowa w ust. 2, podlegają odpowiedniemu obniżeniu w przypadku skorzystania przez podróżnego z obniżenia ceny lub odszkodowania, o których mowa w rozporządzeniu (WE) nr 261/2004, rozporządzeniu (WE) nr 1371/2007, rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 392/2009, rozporządzeniu (UE) nr 1177/2010 i rozporządzeniu (UE) nr 181/2011 oraz w odpowiednich konwencjach międzynarodowych.

9. Organizatorowi turystyki przysługuje roszczenie w stosunku do każdej osoby trzeciej, która przyczyniła się do zdarzenia, skutkującego obniżką ceny, o której mowa w ust. 1 lub odszkodowaniem, o którym mowa w ust. 2.

10. Przepisy art. 42 stosuje się odpowiednio do działalności prowadzonej przez agenta turystycznego.

Art. 43. 1. Podróżny ma prawo kierować wszelkie żądania związane z realizacją imprezy turystycznej bezpośrednio do agenta turystycznego, za pośrednictwem którego została ona nabyta.

2. Agent turystyczny bez zbędnej zwłoki przekazuje żądania od podróżnego do organizatora turystyki.

3. Żądanie wniesione do agenta turystycznego w danym dniu uważa się za wniesione z tym dniem do organizatora turystyki.

Art. 44. 1. Organizator turystyki jest obowiązany udzielić odpowiedniej pomocy podróżnemu, który znalazł się w trudnej sytuacji, w tym w okolicznościach określonych w art. 40 ust. 8.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, polega w szczególności na:

1) udzieleniu odpowiednich informacji dotyczących świadczeń zdrowotnych, władz lokalnych oraz pomocy konsularnej;

2) udzieleniu podróżnemu pomocy w skorzystaniu ze środków porozumiewania się na odległość, w tym ze środków komunikacji elektronicznej oraz w skorzystaniu ze świadczeń zastępczych, o których mowa w art. 40 ust. 5.

3. Organizator turystyki może żądać opłaty z tytułu udzielenia pomocy, o której mowa w ust. 1, jeżeli trudna sytuacja powstała z wyłącznej winy umyślnej podróżnego lub w wyniku rażącego niedbalstwa podróżnego. Wysokość opłaty nie może przewyższać rzeczywistych kosztów poniesionych przez organizatora turystyki.

Art. 45. Organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą wobec podróżnego za błędy w rezerwacji, z wyłączeniem przypadku gdy za taką sytuację odpowiada sam podróżny lub siła wyższa.

Rozdział 8

Kary pieniężne i przepisy karne

Art. 46. 1. Organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, który działa z naruszeniem obowiązków lub warunków określonych w art. 7, art. 8 ust. 2 i 5, art. 9 ust. 3 i 4 oraz art. 12 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1177/2010, podlega karze pieniężnej do 50 000 zł.

2. Organizator turystyki lub podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, który działa z naruszeniem obowiązków lub warunków określonych w art. 9, art. 10 ust. 2-5, art. 14 ust. 3 i 4 oraz art. 15 rozporządzenia nr 181/2011, podlega karze pieniężnej do 30 000 zł.

3. Wysokość kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, określa marszałek województwa, z uwzględnieniem zakresu naruszenia, powtarzalności naruszeń lub korzyści finansowych uzyskanych z tytułu naruszenia.

4. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala marszałek województwa, w drodze decyzji administracyjnej.

5. Od decyzji, o której mowa w ust. 4, przysługuje odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Art. 47. 1. Kary ustalone na podstawie art. 46, nieuiszczone w wyznaczonym terminie, podlegają, wraz z odsetkami za zwłokę, ściągnięciu w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2. Kary pieniężne stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 48. 1. Nie można nałożyć kary pieniężnej, jeżeli od dnia popełnienia czynu upłynęło 5 lat.

2. Wymierzonej kary pieniężnej nie pobiera się po upływie 5 lat od daty wydania ostatecznej decyzji o nałożeniu kary.

Art. 49. Kto zaniża wysokość należnej składki w deklaracji, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 4, składanej do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat trzech.

Art. 50. Osoby zajmujące stanowiska lub pełniące funkcje, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne w przypadku działalności w zakresie organizowania imprez turystycznych bez wymaganego wpisu bądź w przypadku działalności objętej zakazem podlegają grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat trzech.

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 51. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2015 r. poz. 1094, 1485 i 1707) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 60(1) w § 4 uchyla się pkt 5;
- 2) w art. 138d § 2 otrzymuje brzmienie:

"§ 2. Tej samej karze podlega organizator turystyki, podmiot ułatwiający nabywanie powiązanych usług turystycznych, który wprowadza podróżnych w błąd co do uprawnień osób, którym powierza wykonywanie zadań przewodnika górskiego."

Art. 52. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.⁷⁾)

wprowadza się następujące zmiany:

---

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 35, 64, 195, 668 i 1010.

1) w art. 92 c pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) przedsiębiorcy wpisani do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw;"

2) w art. 92 d w ust. 3 w pkt 1 lit. d otrzymuje brzmienie:

"d) numer zaświadczenia o wpisie do rejestru organizatorów turystyki i podmiotów ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw;"

3) w art. 92 d w ust. 3 uchyla się pkt 7.

Art. 53. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 187 i 1334) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie: "o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych";

2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

"Art. 1. Ustawa określa warunki świadczenia usług hotelarskich oraz usług pilotów wycieczek i przewodników turystycznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także za granicą, jeżeli umowy z podróżnymi o świadczenie tych usług są zawierane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.";

3) uchyla się art. 2;

3) art. 2b otrzymuje brzmienie:

"Art. 2b. Minister właściwy do spraw turystyki jest organem wyższego stopnia w stosunku do marszałka województwa w sprawach, o których mowa w art. 24 ust. 1, w art. 28 ust. 1, w art. 39a ust. 3, w art. 42 ust. 1.";

4) w art. 3 uchyla się pkt 1-7 i pkt 14;

5) uchyla się rozdział 2;

6) uchyla się rozdział 2a;

7) uchyla się rozdział 3;

8) uchyla się art. 30-31;

9) uchyla się rozdział 5a;

10) uchyla się art. 51b.

Art. 54. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 98a otrzymuje brzmienie:

"Art. 98a. Fundusz wykonuje zadania, o których mowa w ustawie z dnia .... o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.";

2) w art. 119 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

"1a. Fundusz w rocznym sprawozdaniu z działalności, o którym mowa w ust. 1, przedstawia wyodrębnioną informację dotyczącą funkcjonowania i działalności Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w rozdziale 5 ustawy o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych.";

Art. 55. W załączniku do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2015 r. poz. 783, z późn. zm.⁹⁾)

- Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia uchyla się w części 1 w pkt I w pkt 36 ppkt 6.

Art. 56. W ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014 r. poz. 827, z 2015 r. poz. 1854 oraz z 2016 r. poz. 615):

1) art. 3 ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

---

8) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2014 r. poz. 827, z 2015 r. poz. 1691, 1844, 2281 oraz z 2016 r. poz. 1334.

9) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2014 r. poz. 827, z 2015 r. poz. 1691, 1844, 2281 oraz z 2016 r. poz. 1334.

"8) o udział w imprezie turystycznej, o których mowa w ustawie o imprezach turystycznych i powiązanych usługach turystycznych, z wyłączeniem art. 10, art. 11, art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 5, pkt 16, pkt 17, art. 17, art. 20 ust. 2, art. 44 pkt 2 i 9."

Art. 57. 1. Wpisy do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych zachowują ważność w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Przedsiębiorcy niepodlegający do dnia wejścia w życie ustawy wpisowi do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, a prowadzący w dniu wejścia w życie ustawy działalność w zakresie organizowania imprez turystycznych lub podmioty ułatwiające nabywanie powiązanych usług turystycznych, mają obowiązek wystąpienia o wpis do rejestru w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.

3. Do czasu dokonania lub odmowy dokonania wpisu, przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 2, mają prawo działać na dotychczasowych zasadach.

4. W przypadku braku wystąpienia z wnioskiem w terminie określonym w ust. 1 wpis do rejestru ulega niezwłocznie wykreśleniu z rejestru i Ewidencji z mocy prawa.

5. Wykazy przedsiębiorców, o których mowa w art. 8 ust. 4 ustawy o której mowa w art. 53 zachowują ważność. Wpisy zawarte w tych wykazach podlegają wykreśleniu w terminach określonych w przepisach dotychczasowych.

Art. 58. 1. W okresie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy Minister właściwy do spraw turystyki jest organem wyższego stopnia w stosunku do marszałka województwa w sprawach, o których mowa w art. 24 ust. 7 oraz od decyzji marszałka województwa o odmowie wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

2. Po upływie terminu wskazanego w ust. 1 stosuje się wprost art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996 i 1579).

3. Do postępowań wszczętych przed upływem terminu wskazanego w ust. 1 zastosowanie znajdują przepisy niniejszej ustawy, ust. 2 nie stosuje się.

Art. 59. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie uchylonych niniejszą ustawą przepisów ustawy o której mowa w art. 53 zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 60. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do wykonywania działalności, o której mowa w art. 8 ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 61. W pozostałych sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U. z 2016 r. poz. 380, 585 i 1579).

Art. 62. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2018 r.

ZAŁĄCZNIKI